

פחד דוד

פרשת ויקהל פקודי

כ"ג אדר תשע"ח

911

שבת פרה - מברכין

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

5:07 | 5:22 | 5:15 | 5:27 **הדלקת נרות**

6:20 | 6:21 | 6:20 | 6:21 **מוצאי שבת**

7:00 | 6:57 | 6:58 | 7:00 **רבינו תם**

ראש חודש ניסן ביום שבת קודש המולד בליל שבת שעה 3, 53 דק' ו-4 חלקים

הילולא דצדיקיא

- כג- רבי מנחם סירירי
- כד - רבי אליהו הכהן מח"ס 'שבט מוסר'
- כה - רבי שבתאי כורץ ספרים
- כו - ר' דוד הלוי בעל 'טורי זהב'
- כז - רבי שלמה אלישוב בעל 'לשם שבו ואחלמה'
- כח- רבי משה חברוני ראש ישיבת 'חברון'
- כט - רבי גרשון ליבמן ראש ישיבת 'אור יוסף'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

חשיבות שמירת השבת והלימוד בה

ואין בדברים אלו חלילה להמעיט מערכה ומעלתה של מצות הצדקה, אך יש בהם לאלפנו מוסר ובינה ולהעמידנו על חומרת שמירת השבת, ועל ההקפדה היתירה ומשנה הזהירות שיש לנהוג בה.

נאמר במגילת אסתר (א, א) "ויהי בימי אחשוורוש", לשון ויהי הוא מלשון בכיה וצער (מגילה י, ב), שהרי ושתי המלכה הרשעה אשתו של המלך אחשוורוש, היתה מענה תחת ידה את בנות ישראל ומכריחה אותן לעבוד בשבת (שם יב, ב). ועם ישראל קיבלו את עונשם כיון שהיה בהם פגם באמונה שהובילה אותם להתבוללות. ואמונתם של עם ישראל נפגמה, מפני זה שלא שמרו ודקדקו במצות השבת, שחוקה היא ששמירת השבת מביאה את האדם לידי אמונה בה, והיות ועם ישראל לא הקפידו ודקדקו בשמירת השבת, נפגמה אמונתם בה' והגיעו לידי נשואי תערוכות (עזרא י, ב). ומידה כנגד מידה, נצטוו בנות ישראל על ידי ושתי לעבוד בשבת, והיא ציערה אותן מאוד בכדי שבני ישראל יתעוררו לעשות חשבון נפש. ומנגד למדים אנו שהאדם החי את חייו מתוך אמונה שלימה, זוכה שכל התורה כולה תחול ותתקיים בו, וכאמור השבת היא זו המביאה את האדם לידי כך.

ראיתי מובא בשם הבן איש חי זצ"ל (שנה שניה שמות) שעל כל אדם ואדם להקפיד ולהשתדל ללמוד תורה בשבת, ואף אם ישנו אדם הפוטר עצמו מלימוד תורה, במשך כל ימות השבוע בשל טורח עבודתו, הרי שבשבת אינו יכול לפטור עצמו בטענה שזמנו אינו בידו, מכיוון שהשבת מנוחה היא ואף הקב"ה נח בה ממלאכתו.

ועל דרך החידוד נראה לומר שהמילה "ויקהל" נחלקת לשתיים:

האותיות 'וי' עם הכולל עולות בגימטריא כמנין המילה "טוב" - כדכתיב (משלי ד, ב) "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו". וכן האותיות "קל" הן כנגד האמור "הקול קול יעקב" (בראשית כז, כב). ונראה לומר שקולו של יעקב שהוא קול התורה שעליה נאמר "לקח טוב", צריך להדהד ולהישמע בשבת ביתר שאת, שמצות השבת אמורה בפרשת ויקהל רומזת לענין רם ונשגב זה.

וידוע הוא שירושלים חרבה על כך שלא שמרו את השבת (שבת קיט, ב). ובפשטות נראה שאת השבת בני אותו הדור שמרו וקיימו, אלא שהתביעה היתה על כך שלא הקפידו ללמוד תורה בשבת, שזהו הלימוד המעולה והמוזכר ביותר.

וכמו כן אם באה על האדם איוו שהיא צרה, יפשפש במעשיו ויבדוק בשל מה באה לו הרעה, פשפש ולא מצא - יתלה בעוון ביטול תורה (ברכות ה, א). וביטול התורה החמור ביותר הוא בשבת, היות ואז יש לאדם פנאי ולפיכך עליו להקדיש עיתותיו ללימוד התורה ביום השבת.

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהים אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם. ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת". (שמות לה, א-ב)

"קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' זהב וכסף ונחשת". (שם פס' ה)

פרשת ויקהל פותחת בציווי שמצוה משה את עם ישראל בענין שמירת השבת, ואמנם עיקר מטרת הקהלתם היתה לצורך התרמתם לבניית המשכן, אך למרות כן מצינו שהתורה כותבת קודם על איסור עשיית מלאכה בשבת, ורק לאחר מכן מזכירה את בקשתו של משה לעם ישראל לתרום כסף וזהב ונחושת, למען המטרה הנעלה של בניית המשכן.

וסדר כתיבת הדברים בתורה אינו מקרה ויש בו בכדי ללמדנו מוסר הרבה.

משה רבנו רצה להנחיל בקרב עם ישראל את הידיעה שעל אף שהוא מכנסם עתה לצורך תרומתם לבניית המשכן, מכל מקום שמירת השבת חשובה היא לאין ערוך ואף עולה על מצות הצדקה. שהרי מצוי הוא הדבר שישנם אנשים הרומסים את קדושת השבת ברגל גסה ומפירים את קדושתה, אך בכדי להרגיע את עצמם ולהשקיט את מצפונם הם מפזרים מהונם ורכושם ומעניקים אותו לנוקמים ביד רחבה. ואתם אנשים מנחמים את עצמם, שאמנם אין הם שומרים את קדושת השבת, אך מקפידים הם הקפדה יתירה בענין מתן צדקה, והלא כבר נאמר (משלי י, ב) "צדקה תציל ממות", ועל כן יכולים הם להיות סמוכים ובטוחים שלא יאונה להם כל רע.

משה רבנו בדברו על מצות השבת בראשונה, חידד את המסר בליבות האנשים שאמנם מצות הצדקה חשובה היא עד למאוד והמקפיד לקיימה זוכה לשכר הרבה, וידוע מה שכתב המקובל רבי חיים ויטאל זיע"א (שערי קדושה חלק ב, ז) שכל מצוה אדם יכול להפסידה על ידי עבירה, אך מצות צדקה לא תדחה מפני שום עבירה. אך רצה משה להעמיק את הידיעה שמצות השבת חשובה לא פחות ואף יותר, שהקב"ה ברא את העולם במשך שישה ימים וביום השביעי שבת וינפש, על כן אף עלינו לכבד את אותו היום שבו הקב"ה נח ממלאכתו ולהקדישו לקב"ה.

והנה מצינו שבצאלא נצטווה לבנות את המשכן, ונאמר בספרים הקדושים שבזמן שבצאלא הקים את המשכן הוא כיון כוונות גדולות ועמוקות לסודות ושמות הקודש, שבהם הקב"ה ברא את העולם בששת ימי בראשית, ומכיוון שבמשכן היו מכונסים שמות הקדש נאסר על עם ישראל לעבוד בו בשבת בכדי לא לחלל את השמות הקדושים הנתונים בו. וההימנעות ממלאכת המשכן בשבת, יש בה הוכחה שלמרות שמקום שכירתו של הקב"ה נבנה מתרומתם של עם ישראל, מכל מקום ביום השביעי אין לעבוד בו, להראותן ששמירת השבת עולה בחשיבותה על מצות הצדקה.

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

גורל העסק מפורש בתורה

כאשר אומרים על אחד שהוא 'ראש ישיבה', הכוונה היא שהוא ה'ראש' והמובחר מכל תלמידי הישיבה. וכן כאשר אומרים על אדם שהוא 'אב בית דין' היינו שהוא הגדול והנבחר מכל הדיינים. ולהבדיל, כשמכנים אדם בכינוי 'ראש הגנבים', משמעות הדבר שהוא הגרוע והשפל מכל הגנבים האחרים.

בדרך משל זה פירש רבי משה יעקב רביקוב זצ"ל, המכונה 'הסנדלר', את שאנו אומרים בתפילת השבת "חמדת ימים אותו קראת", הרי שיום השבת הוא הנבחר והמעולה ביותר משאר ימי החול, אך כדי לדעת אם מדובר בתואר כבוד או חלילה להיפך, תלוי כיצד האדם נוהג בששת ימי המעשה. אם עוסק הוא בתורה וחי חיי תורה ומצוות, אזי הכינוי 'חמדת ימים' הוא כינוי של כבוד. אך אם חלילה הוא מבטל את זמנו ועוסק במעשים רעים ומיידות מגונות, אזי הכינוי של השבת כ'חמדת ימים' הרי זה גנאי ובזיון לשבת. זהו שרמזו הכתוב: "אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם ששת ימים" שאם כל ששת הימים מתנהג כראוי, אז "יום השביעי יהיה קודש" - שיתעלה עוד ועוד ויתקדש בקדושת השבת.

מסופר על הגה"ק בעל ה'חפץ חיים' זי"ע שהגיע באחד ממסעותיו אל עיר אחת ששם היה ממוקם מפעל ענק ובו היו מועסקים הרבה מבני העיר, אבל דא עקא, בעל המפעל שהיה רחוק מתורה ומצוות התעקש שהמפעל יישאר פתוח בשבת.

שמע זאת החפץ חיים והחליט ללכת ולדבר על ליבו ולהסביר לו את גודל העוון של חילול שבת. נענה בעל המפעל והשיב: יום יום הנני מרוויח סך ארבעת אלפים רובל האם רצונך שאפסיד סכום דומה מידי שבת בשבת?

השיב לו החפץ חיים, ולהפסיד את בית החרושת כולו בשל חילול השבת עדיף בעיניך? הלא כתוב מפורש אומר "ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות". ואינו מובן? מדוע מודיעה לנו התורה מה נעשה כל השבוע, די אם תאסור עלינו לעבוד בשבת ובשאר הימים נעשה כרצוננו?

אלא, כך אמרה תורה, רצונך שתהיה לך עבודה ששה ימים, שבות ממנה בשבת, שאם לא כן, גם בששת הימים לא תוכל לעבוד!...

השיבו האישי בלעג: וכי סבור הרבי שפסוק בחומש הוא שמחזיק את בית החרושת שלי... בלית ברירה עזבו החפץ חיים והלך. לא עבר זמן והבולשביקים נכנסו לרוסיה ונטלו ממנו את כל מפעליו, והוא עצמו ניצל בנס ונמלט על נפשו ערום וחסר כל. או אז שיגר מכתב לחפץ חיים והתודה לפניו בזה הלשון: עכשיו אני רואה שדבריך צודקים

ונכונים, כי פסוק בחומש אכן קובע את גורלו של בית חרושת!...

טעימה לצורך הברכה

בימי נעוריי ארע עימי המעשה הבא עם כ"ק אבא רבי משה אהרן פינטו זי"ע"א אשר לימדני לימוד גדול.

באחד הימים אבא זי"ע"א ואני עברנו בלכתנו דרך השוק במרוקו, ובאותה העת הייתה עונת פריחתו של צמח מסוים אשר מקובל היה להכין ממנו תבשיל עם בשר, והוא מאכל מזין ומשובח.

למרות שאבא זי"ע"א היה פרוש ומובדל מכל תאוות העולם הזה, מנהג היה בידו להודות ולברך את ה' על כל דבר חדש שברא בעולמו. ולכן ביקש אבא זי"ע"א שיכינו בעבורו את התבשיל מהצמח הזה, כדי שיוכל לברך עליו ברכת שהחיינו.

כאשר הוגשה לפני אבא הצלחת ובה המאכל המזין והמשובח, אבא טעם ממנו טעימה קלה ואחר כך הרחיק את הצלחת מעליו.

בראותנו זאת התפלאנו על כך שאבא הסתפק בטעימה בלבד, וניסינו לדחוק ולהפציר בו שיסיים את אכילת המאכל המזין. אולם אבא עמד על שלו והודיע לנו חד משמעית שבכך שטעם מן המאכל וברך עליו שהחיינו - בזה תם כל עינוגו ממאכל זה. לאחר שברך והודה לה', כבר אין לו כל צורך להמשיך ולהינות מן המאכל המשובח.

פרישותו של אבא זי"ע"א מהתאוות החומריות הותירו בי רושם גדול, ובכל עת אני משתדל ללכת בדרכיו ולהמעט בעינוגי הגוף הגשמיים, ולהרבות בעינוגי הנשמה הרוחניים.

שולחנו ערוך לעולם הבא

כ"ק אבא זי"ע"א הוזמן באחת השנים לבקר בשבת בבית משפחה יהודית במרוקו. זכיתי להתלוות לאבא זי"ע"א באותו ביקור, וזכורני עד כמה נדהמתי לראות את העושר הרב ששרר בבית המארחים.

השולחן שהיה ערוך ומוכן לסעודה, נראה היה כשולחנם של מלכים, מעוצב בעושר ובפאר רב, ומגוון המאכלים שהוצע לסועדים היה מכבד אף את אולמות היוקרה של ימינו, למרות שהדבר התרחש בשנות השבעים, כאשר דבר זה היה נדיר מאד.

הבטתי בפניו של אבא זי"ע"א, לתומי חשבתי שאראה על פניו התלהבות כלשהי מהשפע הרב, אך נראה היה שאבא לא התרגש כלל מכל העניין, ורק טעם מאכל מועט כדי לצאת ידי חובת סעודת שבת ופנה מיד ללמוד תורה.

אבא זי"ע"א ידע ששולחנו האמיתי ערוך לו לעולם הבא בפאר גדול ובעושר רוחני רב, ועל כן לא התאוה כלל למאכלים הגשמיים שהיו לפניו בבית המארחים ביום השבת, וזוהי הדרגה הגבוהה ביותר, ליהנות מהחומריות באופן מועט רק לצורך עונג שבת, ולשמור את כל שכרנו על מעשינו לעולם הבא שכולו טוב.

במרה מפטירין

הפטרות השבוע: "זיהי דבר ה' בן אדם" (יחזקאל לו)

הקשר לפרשה: השבת אנו קוראים את 'פרשת פרה' שבה מוזכר מצות פרה אדומה וטהרת הטמאים באפר הפרה, וענין זה מוזכר בהפטרות שהשי"ת יטהר את בני ישראל באפר של פרה אדומה.

נצור לשונך

מונע הרבים מעבודת ה'

תולה ארץ על בלימה

אם התלמיד חכם שעליו דיבר, הוא מורה הוראה בעיר, המבזהו הוא חמור הרבה יותר, דמלבד שהוא מוכרח להחזיק אותו לחכם ולנהוג בו כבוד, אחרי שהוא סומך על הוראותיו, עוד בספרו עליו דברי גנות הוא מונע את הרבים מעבודת ה', כי על ידי זה יאמרו שאר העם, מה נלך ונדרש מאיתו עיני דיני תורה שבינינו, אחרי שלא יוכל לתוך בינינו? ומתוך זה כל אחד בונה במה לעצמו.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

השורש היהודי פועם בלב

התורה הקדושה משולה לעץ כפי הנאמר (משלי ג, יח) "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר". ויש לנו להבין מה הקשר בין התורה לעץ עד שהשווה הכתוב זה לזה.

וכאשר הרהרתי בדבר נזכרתי לפתע שכאשר הייתי ילד חתכתי עץ מסוים עד שלא נותרו בו עלים, לתומי חשבתי שבמעשי זה גזרתי על העץ דין מוות, אך להפתעתי כעבור מספר חודשים העץ קם לתחייה והתחיל להצמיח עלים ירוקים ורעננים מחדש.

וזהו אם כן הקשר בין התורה לעץ, שכשם שטבע העץ לחדש עצמו ולהצמיח עלים בכל פעם מחדש גם אם כרתו את ענפיו, מכל מקום אם לא פגעו בשורשיו הוא יכול להחיות עצמו מחדש ולהצמיח עלים רעננים. כגון זה אף התורה קיימת בכל יהודי ויהודי בין במודע ובין שלא במודע, ועל כן גם אם האדם נוהג כרשע גמור, אין אנו יודעים מתי יבוא יום והוא יתעורר לידי תשובה וישוב בכל ליבו אל אביו שבשמים.

ראיה לדברים ניתן להביא מכך שישנם אנשים רבים שבמשך כל השנה כולה חיים חיי הפקרות ואין כל קשר בינם לבין היהדות, עם זאת רואים שאותם אנשים למרות ריחוקם מן התורה והמצוות, ביום כיפור הם צמים ומגיעים לבית הכנסת, מציאות אשר מוכיחה על שורשים יהודים הממשיכים לפעום בקרבם. ובהיות ששורש זה קיים בכל יהודי הגם שעתה הוא רחוק עד מאוד מכל דבר שריח יהדות נודף הימנו, אין אנו יודעים מתי יתעורר ליבו לאביו שבשמים וישוב הוא בתשובה שלימה.

ישנו סיפור מוכר אודות הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, סגורם של ישראל.

באחד הימים הלך הבעל שם טוב ברחוב ופגש יהודי המנותק מאורח חיים יהודי, כששאלו הבעל שם טוב מה שלומך השיב לו היהודי - ברוך ה', מיד שב ושאל אותו הבעל שם טוב פעם נוספת מה שלומך, ושוב פעם השיב לו היהודי - ברוך ה'.

משחזר הדבר על עצמו מספר פעמים, תמיהו תלמידיו של הבעל שם טוב מדוע הוא שואל שאלה זו פעם אחר פעם, בזמן שהתשובה כל הזמן חוזרת על עצמה.

וכך השיב הבעל שם טוב הקדוש לתלמידיו:

ראו, מי כעמך ישראל, למרות שיהודי זה מנותק מכל סממן של יהדות, למרות כן הרגש היהודי ממשיך לפעום בקרבו בזה שברכת ה' שגורה בפיו והוא מיחס את הרגשתו הטובה לקב"ה.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

הבה נטה אוזן לסוד נפלא מכבשונו של עולם, אשר מגלה לנו אליהו הנביא זכור לטוב: "כך אמר להם הקב"ה לישראל: בני אהובי! כלום חסרתי דבר שאבקש מכם? ומה אני מבקש מכם, אלא שתהיו אוהבין זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה, ותהיו יראים זה מזה!".

הקדוש ברוך הוא מרעיף עלינו כל טוב. הוא אוהב אותנו יותר מכפי שבן תמותה יכול להעלות על הדעת. הוא ברא בעבורנו עולם שלם ומתוקן בכל צרכינו, והוא דואג למחסורנו בכל רגע ובכל שעה. ומה הוא מבקש מאתנו? בקשה עיקרית אחת: שתהיו אוהבי ומכבדים זה את זה.

מן הראוי היה, שכל אחד מאתנו יחיה מתוך תחושה של "מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי". אילו היינו צריכים 'לשלם' כביכול לה' יתברך על הטובות שהוא גומל עמנו, לעולם לא היינו יכולים להשיב לו אפילו מעט מן המעט, אולם הקדוש ברוך הוא אינו מבקש ש'נשלם' לו על כל הטובות שהוא מרעיף עלינו. הוא אינו מצפה מאתנו לגמול, ומי כמוהו יודע עד כמה מוגבלות יכולותינו. רק דבר אחד הוא מבקש: שתהיו אוהבים זה את זה!

האם יכולים אנו להשיב פניו ריקם?

את הדברים, המחיש ה'חפץ חיים' באמצעות משל נפלא:

"משל למה הדבר דומה? לאב עשיר, אשר לא היה עשיר ממנו בכל העולם כלו, ולו מספר בנים. אילו היו הבנים סמוכים על שלחן אביהם, לא היו צריכים לדאוג כל ימי חייהם. אולם הבנים כבר בגרו ועמדו ברשות עצמם, כאשר לפרנסתם הם שולחים ידם במסחר, איש איש כברכת ה' אשר חננו".

הבנים עשו חייל ובכל אשר שמו את ידם - שרתה הברכה. ובכל זאת, היתה קנאת איש באחיו: במקום לשמוח איש בהצלחתו של רעהו, ולרצות בטובת אחיו - היו האחים שקועים יומם ולילה במחשבות ובתחבולות, כיצד יוכלו לעלות איש על אחיו בעשירות ובהצלחה.

באחד הימים, פנה חכם אחד אל האחים הללו ואמר להם:

"אינני מבין אתכם. מדוע אתם מתייגעים כל כך, עסוקים מבקר עד ליל בנסיון לעלות ולהצליח זה יותר מזה? הלא כל ימיכם אתם עלולים להמשיך כך, במרדף בלתי פוסק, איש בעקבות אחיו! היום יעלה פלוני, ומחר אלמוני! אילו הייתם חכמים - הייתם אוהבים זה את זה, חפצים איש בטובת רעהו, ואז כה הייתם משמחים את אביכם - עד שהיה פותח בפניכם את כל אוצרותיו, כך שלא הייתם צריכים לעמול כלל וכלל, ודי היה בכך כדי למלא כל מחסורכם לדורי דורות!

זהו המשל, והנמשל ברור מאליו.

הקב"ה, מלך מלכי המלכים, אשר לו הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד. כל העולם כולו של הקדוש ברוך הוא, ובידו לגדל ולחזק לכל. אילו נמצא חן בעיניו, הרי לא נזדקק למאומה, שכן בידו לספק בשפע וברוח את כל צרכינו, וצרכי בנינו ובניהם עד סוף כל הדורות, בלא טורח ויגיעה!

ומה עלינו לעשות בכדי למצוא חן בעיניו יתברך?

אנחנו צריכים לעשות רק דבר פשוט אחד: לאהוב כל אחד מישראל! בכך - יפתחו בפנינו כל השערים כולם, ואוצרותיו של מלך מלכי המלכים יהיו לנו ולבנינו אחרינו עד עולם!

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור
לטוב

תקרי מחללו אלא מחול לו, ואומר (שם כ"ט) "ויאמר ה' יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתי כבדוני ולבו רחק ממני ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה".

דבר אחר, זכור את יום השבת לקדשו כבד את אביך ואת אמך וגו', אל יאמר אדם הואיל ואבי שבשמים הקדימני תחלה אעשה את רצון אבי שבשמים ואכבדהו ואניח את כבוד אבי ואמי, לכך נאמר (משלי ג) "כבד את ה' מהונך ומראשית כל תבואתך וימלאו אסמיך שבע". ונאמר "כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך". וכן לא יאמר אדם הואיל ואבי שבשמים הקדימני תחלה אעשה את רצון אבי שבשמים ואירא ממנו ואניח את מורא אבי ואמי, לכך נאמר (דברים ו) "את ה' א-להיך תירא" ונאמר (ויקרא י"ט) "איש אמו ואביו תיראו".

לכן בזמן שהאדם מקלל את אביו ואת אמו או מכה אותם, כביכול הקדוש ברוך הוא כופף את רגליו תחת כסא כבודו, ואומר; אני השויתי את כבודי לכבודן של אלו ששלשתן שקולין כאחד, אלו הייתי אצלם כך היו עושים לי, יפה עשיתי שלא דרתי עמהם בשכונה אחת. הא למדת כל המבקש ימים ושנים ועושר וכבוד וחיים ארוכים בעוה"ז ולעולם הבא חיים שאין להם סוף וקץ ותכלית, יעשה את רצון אביו שבשמים ואת רצון אביו ואמו, לכך נאמר זכור את יום השבת לקדשו כבד

את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך וגו'. דבר אחר, כבד את אביך ואת אמך וגו' ולא תרצח, מה ענין כבד אצל לא תרצח, אלא ללמדך אם יש לו לאדם מזונות בתוך ביתו ואינו מכבד וזן ומפרנס את אביו ואת אמו, אפילו בילדותו ואין צריך לומר בעת זקנותו, נחשב לו כאלו רוצח כל ימיו לפני הקדוש ברוך הוא. לכך נאמר כבד וגו' לא תרצח.

דבר אחר, כבד וגו' ולא תנאף, מה ענין זה אצל זה, אלא ללמדך אם יש לו לאדם ואינו מכבד וזן ומפרנס את אביו ואמו, נחשב לו כאלו הוא נואף כל ימיו לפני הקדוש ברוך הוא. לכך נאמר כבד וגו' לא תנאף. דבר אחר, כבד את אביך ואת אמך ולא תגנוב, מה ענין זה אצל זה, אלא ללמדך אם יש לו לאדם ואינו מכבד וזן ומפרנס את אביו ואמו, נחשב לו כאלו הוא גונב נפשות כל ימיו לפני המקום. לכך נאמר כבד וגו' לא תגנוב.

דבר אחר כבד וגו' ולא תענה וגו', מה ענין זה אצל זה, אלא ללמדך אם יש לו לאדם ואינו מכבד וזן ומפרנס את אביו ואת אמו, כאלו הוא מעיד עדות שקר כל ימיו לפני המקום. לכך נאמר כבד את אביך וגו' לא תענה.

דבר אחר כבד את אביך וגו' ולא תחמוד וגו', מה ענין זה אצל זה, אלא ללמדך אם יש לו לאדם ואינו מכבד וזן ומפרנס את אביו ואמו, כאלו הוא חומד את ממון של אחרים כל ימיו לפני המקום.

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בעיר מוגאדור התגוררו שתי משפחות בשכונת, משפחת מיארה ומשפחת זוביב. שתיהן היו יהודיות, אך הן היו חלוקות ביחסן אל רבי חיים זצ"ל. משפחת מיארה היתה מחסידי המובהקים של הרב, האמינה למוצא פיו ובטחה בו, בעוד משפחת זוביב לא נמנתה על חסידיו ולא האמינה בו כלל ועיקר.

באחד הלילות, באמצע הלילה, ניעור לפתע רבי חיים משנתו, בשל חלום שחלם, ולאחר שנטל את ידיו החל לרוץ לבדו אל בית משפחת מיארה. אלה נמו את שנתם, כיון שהיו עייפים מאד בשל היום המפרך שעבר עליהם: בת המשפחה ילדה בן למזל טוב באותו יום, ולאחר המאורע המשמח והמרגש היו זקוקים בני המשפחה לשינה טובה.

בשל שנתם, לא שמעו בני המשפחה את הדפיקות על הדלת. אלא שרבי חיים לא אמר נואש. הוא דפק בדלת שוב ושוב עד שהדלת נפתחה. הרב ציוה על בני המשפחה ליטול בידם מספר חפצים ולצאת תיכף ומיד אל מחוץ לבית, בלא להתמהמה. גם את התינוק בן יומו ליטול ומיד לצאת החוצה. "אל תשהו כלל במקום, רק מיד לצאת אל מחוץ לבית".

מבית משפחת מיארה מיהר רבי חיים אל בית משפחת זוביב, גם עליהם ציוה לעשות כן. לעזוב מיד את הבית ולצאת אל מחוץ לבית. אלא שבני המשפחה לא שעו כלל לדבריו. "מה החלום הזה אשר חלמת? מדוע שנצא מביתנו? האם בחוץ בטוח יותר? חלומות שווא ידברון! ביתנו הוא מבצרנו ואין אנו מעוניינים לצאת מכאן כלל".

רבי חיים הפציר בהם שוב ושוב, אך ללא הועיל כלל.

כאשר ראה הרב כי דבריו נופלים על אזניים אטומות, עזב אותם, וחזר לבית משפחת מיארה, שם עזר להם לעזוב את הבית, ואף יצא עמם אל מחוץ לבית, ואף שהה בחברתם כל הלילה, עד שהאיר השחר.

למחרת בבוקר, שב עם משפחת מיארה לביתם, וכאשר הגיעו ליד בית משפחת זוביב, הם הבחינו בהתקהלות רבתי ליד הבית. התברר כי באמצע הלילה הבית קרס על יושביו. אבי המשפחה נהרג במקום ואף גם כמה מבני המשפחה נפצעו.

רבי חיים הצטער מאד על כך שהוא לא התעקש בלילה להוציא את משפחת זוביב מביתם. האלמנה שחשה בצער של הצדיק, אמרה לו שאין בו כל אשמה, מכיוון שהוא עשה את מה שהיה מוטל עליו, ובעלה המנוח אטם את אוזניו משמוע.

משפחת מיארה חזרה לביתה שלא ניזוק כלל. ורבי חיים סעד את משפחת זוביב כמה שנים, עד שהחלימו לגמרי מפציעהם, ואז עברו מהעיר מוגאדור לגור באלג'יר, ליד בני משפחתו של הבעל המנוח, אבי המשפחה.